



MÚSICA

Demanen que les entrades a espectacles es considerin salconduits per desplaçar-se

SOUND AND VISION

'Cares i llocs', un treball sobre creativitat artística, amistat i emocions humanes

ECONOMIA

Les operacions borsàries a curt i el cas de GameStop: el caçador caçat

EL

MAGAZÍN

Divendres, 12 de febrer de 2021



NOVA ZELANDA

El destí ideal per als amants de la natura

VIATGES



Arnau Sañé / Matoke Travel

Més enllà d'Austràlia, literalment a l'altra punta del món, hi trobem un arxipèlag més desconegut que la popular terra dels cangurs: les illes de Nova Zelanda. Parlem d'un destí ideal per als amants de la natura, destacant els paisatges d'autèntica pel·lícula, amb prou feines alterats per l'acció humana. De fet, Nova Zelanda ha estat escenari de pel·lícules en diverses ocasions. Una de les sagues més conegudes filmada sobre la terra neozelandesa és la d'"El Senyor dels Anells", però també s'hi han filmat èxits com 'L'últim samurai', 'King Kong' o 'El piano'. No és de casualitat, Nova Zelanda és un autèntic espectacle visual.



NOVA ZELANDA, UN PARADÍS INEXPLORAT

El més còmode i econòmic és visitar el país en autocaravana. La xarxa de carreteres és bona a gairebé tot el país, i es pot travessar entre les dues illes principals amb un ferri que recorre els 100 quilòmetres entre Wellington i Picton, les dues ciutats on es pot agafar el vaixell. Passar una autocaravana amb dues persones ronda els 300 euros, si fa no fa, i és recomanable reservar-ho amb temps, ja que sol estar força concorregut. Una bona opció és agafar el ferri nocturn, que és força més barat. A l'altra banda trobareu camps oberts tota la nit per instal·lar-vos, per això no cal patir. A banda d'això, cal sortir preparats si us disposeu a fer carretera, ja que hi ha zones on les àrees de servei poden ser més aviat escasses, i us trobareu sols entre el verd de la vegetació. És una sensació única i agradable, però es tenyeix d'amargor quan l'agulla del combustible marca reserva i la següent població es troba encara a uns quants quilòmetres.

El punt de partida de la majoria dels viatges sol ser la capital, Auckland, i des d'aquí anar baixant, fins arribar a la ciutat principal de l'illa del sud: Christchurch. La majoria de

companyies de lloguer de vehicles no us posaran pegues per recollir l'autocaravana a Auckland i deixar-la 1.000 quilòmetres més al sud, ja que molta gent fa el recorregut a la inversa i d'aquesta manera aprofiten el viatge de tornada. És un detall més important del que sembla, ja que les distàncies enganyen i una ruta circular us limitarà el recorregut pel país i us farà empassar una bona quantitat d'asfalt en va.

Una de les principals atraccions turístiques de Nova Zelanda, on es pot gaudir d'un dels màxims exponents paisatgístics del país, és el Parc Nacional de Tongariro. Es tracta del parc nacional més antic del país, i, de fet, va ser el quart a establir-se a tot el món. Per una banda hi trobem tres volcans actius avui en dia, que converteixen les rutes de *trekking* en una obligació. Els llacs d'aigües blaves, la terra fumejant amenaçadora i la neu i el gel desafiant l'escalfor que emana del cor del planeta formen un gaudi pels sentits difícil de descriure. A més, a tot el parc nacional hi trobarem expressions de la mil·lenària cultura maori, els primers humans a habitar les illes. En definitiva, Tongariro és una parada obligatòria per a tot foraster.

Així com passa amb la gegant Austràlia, a Nova Zelanda la fauna autòctona també és única al món, i l'evolució ha fet de les seves fins a desenvolupar les meravelles naturals que





que una silueta enmig de l'oceà. Però el passeig en helicòpter en si mateix ja és una experiència, així que també cal tenir-ho en compte a l'hora de decidir.

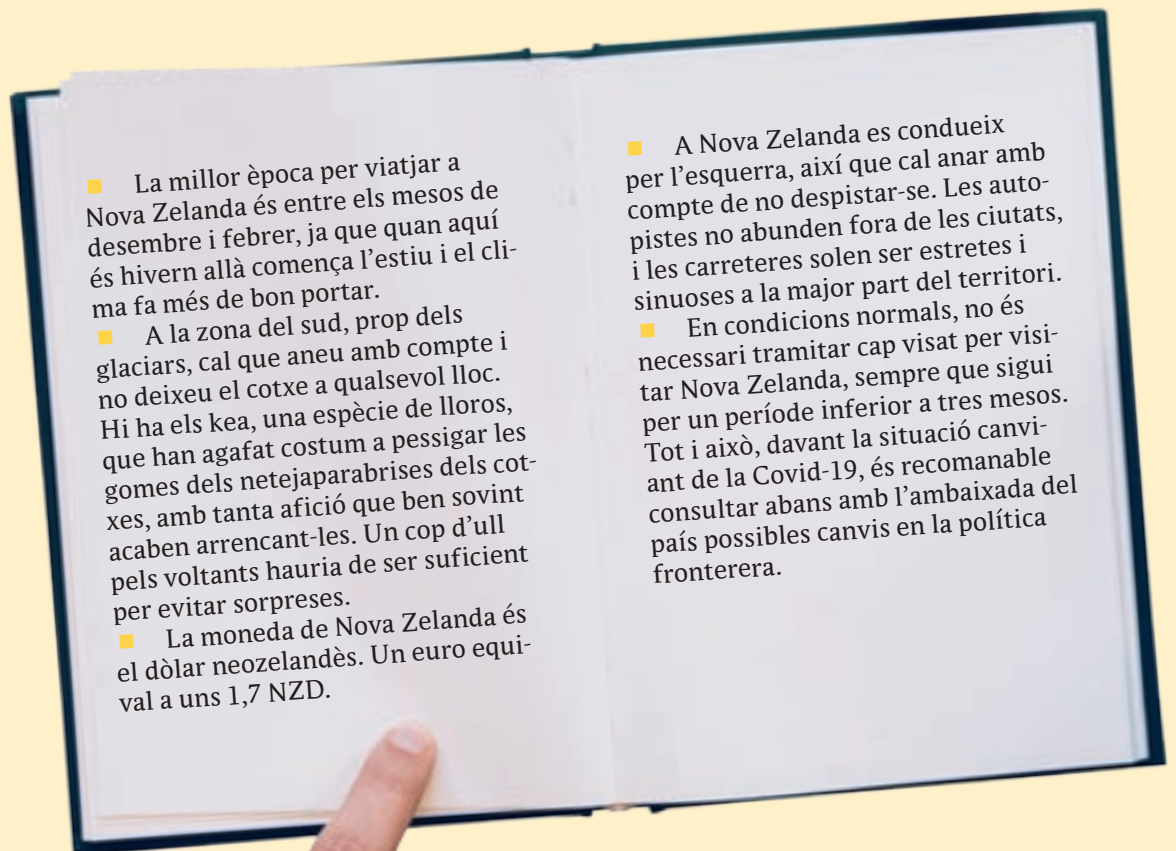
La natura de Nova Zelanda no s'acaba aquí, i si encara teniu ganes de més una bona idea és treure el cap als guèisers de Rotorua, tan espectaculars com peculiars. A diferència d'altres guèisers famosos a tot el planeta, com l'Old Faithful de Yellowstone o l'Strokkur d'Islàndia, els de Rotorua no *exploten* cada cert temps, sinó que més aviat es converteixen en un sortidor potent i mantingut d'aigua que pot durar uns quants minuts. El Pohutu és el guèiser més gran de tot el complex format per la caldera Rotorua, i remulla les immediacions unes quinze vegades cada dia.

Per últim, gairebé es pot considerar pecat marxar

de Nova Zelanda sense haver visitat algun dels impressionants glaciers que hi podem trobar. Els més coneguts són el Fox i el Franz Josef, de fàcil accés i dels pocs del món que encara no estan retrocedint. De fet, tots dos glaciers arriben gairebé fins al nivell del mar. La carretera que hi porta ja és una postal, com la major part del país, però un cop presencieu el trencaclosques de valls que formen les dues immenses llengües de gel, veureu que encara que no ho sembli tot es pot superar. Amb 13 quilòmetres de longitud i una caiguda de 2.600 metres, el glaciari conforma una autèntica meravella natural. Si no en teniu prou de veure'l a terra ferma, es poden fer excursions fins a trepitjar-lo literalment, o, si no voleu relliscar, també podeu contemplar-lo des del cel enfilats dalt d'una avioneta.

hi trobem avui en dia. Tot i això, a Nova Zelanda hi ha una gran quantitat d'espècies d'animals introduïdes, i la majoria d'animals que es veuen sense buscar-los no tenen massa diferència amb els que es poden observar a altres llocs del món, fins i tot a casa nostra. Si esteu interessats a conèixer una mica millor la fauna única del país, caldrà posar-hi una mica més d'esforç. Els kiwis són un dels principals atractius per als naturalistes, i per veure'ls cal anar al lloc indicat. Força a prop d'Auckland hi trobem una illa que amb tota seguretat és el millor lloc del país per observar aquests animals en llibertat. Si no esteu de sort, sempre podeu anar a una de les conegudes "cases del kiwi", on en podreu observar alguns exemplars en captivitat.

Sense deixar la fauna però canviant les ales per les aletes, Nova Zelanda és un dels millors llocs del món per observar catxalots, uns cetacis dentats i de cap quadrat, que poden arribar fins als 15 metres de llargada. El cap quadrat els permet suportar grans pressions, i així poden submergir-se fins a 1.500 metres de profunditat buscant el seu plat preferit: els calamars gegants. Es tracta de la balena que se submergeix a més profunditat, i és capaç d'aguantar gairebé dues hores sense respirar. Per observar aquests gegants del mar, heu d'anar a Kaikoura, no hi ha cap altra opció. El més habitual és sortir en vaixell, tot i que també podeu buscar els catxalots en helicòpter. És una idea que pot semblar atractiva de bon principi, però per no molestar els animals, els helicòpters mantenen una distància que fa difícil poder apreciar gaire més



- La millor època per viatjar a Nova Zelanda és entre els mesos de desembre i febrer, ja que quan aquí és hivern allà comença l'estiu i el clima fa més de bon portar.
- A la zona del sud, prop dels glaciers, cal que aneu amb compte i no deixeu el cotxe a qualsevol lloc. Hi ha els kea, una espècie de lloros, que han agafat costum a pessigar les gomes dels netejaparabrises dels cotxes, amb tanta afició que ben sovint acaben arrencant-les. Un cop d'ull pels voltants hauria de ser suficient per evitar sorpreses.
- La moneda de Nova Zelanda és el dòlar neozelandès. Un euro equival a uns 1,7 NZD.

- A Nova Zelanda es condueix per l'esquerra, així que cal anar amb compte de no despistar-se. Les autopistes no abunden fora de les ciutats, i les carreteres solen ser estretes i sinuoses a la major part del territori.
- En condicions normals, no és necessari tramitar cap visat per visitar Nova Zelanda, sempre que sigui per un període inferior a tres mesos. Tot i això, davant la situació canviant de la Covid-19, és recomanable consultar abans amb l'ambaixada del país possibles canvis en la política fronterera.

AGÈNCIA DE VIATGES

Pg. Domènec Sert, 1, TARADELL
93 131 46 65 / 636 85 38 80
info@matoketravel.com



OPINIÓ



Francesc Mauri

Contractem energia verda

Els granets de sorra són poderosos. Aquesta seria una adaptació de la frase que el Capità Enciam va fer famosa. Avui vull parlar de l'electricitat i com podríem tots i totes les que llegiu aquestes línies canviar la producció elèctrica del país.

L'electricitat a l'Estat espanyol es fabrica en diferents centrals de diverses empreses. Poden funcionar amb aigua dels pantans, amb gas, amb energia nuclear, amb carbó, amb vent, amb sol, etc. Aquesta electricitat es barreja en els cables de Red Eléctrica Española fins a grans centres de transformació. Des d'aquest punt fins al comptador dels vostres habitatges, una distribuïdora us la porta. Finalment, del comptador fins a les bombetes o aparells diversos és la comercialitzadora, vaja la de la factura vostra, qui us porta l'electra. N'hi ha unes 500 empreses diferents a Espanya. Si us fixeu en la factura hi ha l'escala de colors d'eficiència com en els electrodomèstics. La mitjana espanyola és la lletra D. Doncs bé, demaneu a la vostra comercialitzadora que voleu sempre energia classe A. És a dir, la que ha estat fabricada en origen, generada per fonts renovables. Pel sol, el vent o l'aigua. Si la vostra comercialitzadora us diu que no pot, canvieu de comercialitzadora. Us contesto ràpidament a alguns dubtes

que us poden sorgir. Aquesta energia us costarà més diners? En molts casos, igual o molt poc més. Entre 1 i 5 euros mensuals més que podreu compensar potser amb escreix si contracteu la tarifa amb discriminació horària. Tot i que, si res no canvia, el proper 1 d'abril tothom tindrà discriminació horària en funció de les hores i si és cap de setmana o dia laborable. Es pot canviar a qualsevol de les 500 comercialitzadores

El mercat elèctric final cada cop més s'està assemblant a les ofertes de les operadores telefòniques

del mercat? Sí. Només amb una trucada telefònica. Tindreu problemes amb la llum com talls de subministrament? No, de cap manera. Qui us porta la llum fins al comptador és la distribuïdora que teniu de sempre i a qui haureu de trucar igualment si us marxa la llum i no pas a la comercialitzadora.

Fa temps que van aparèixer comercialitzadores 100% verdes. Ara mateix, un

centenar a tot l'Estat. Però recentment, també les grans companyies de sempre ja n'ofereixen amb condicions competitives.

Al mercat hi podeu trobar cooperatives, empreses convencionals o empreses que ofereixen la llum a preu de cost i només hi carreguen una petita quota fixa mensual. El mercat elèctric final cada cop més s'està assemblant a les ofertes de les operadores telefòniques. Fins i tot en coneixem un parell de telefonia que ja ofereixen energia. També trobarem ofertes d'energia en algunes cadenes de supermercats.

Insisteixo que, finalment, qui us porta la llum fins al comptador és la distribuïdora i és la que abasteix un barri o una ciutat. La comercialitzadora és la que us porta el rebut final i qui ha encarregat com i on es fabriquen els quilowatts de llum.

Si tothom tingués contractada energia cent per cent verda, classe A, ajudariem a canviar el sistema amb un esforç gairebé nul i evitariem milions de tones de CO₂ a l'atmosfera. Des del sofà de casa, amb una trucada telefònica o entrant al web d'una oferta, sense cap esforç podem lluitar contra l'escalfament global si gastem només energia produïda de forma renovable i neta. A què estem esperant?



Llorenç Capdevila

DE REÜLL

Noms de casa

Tothom que va créixer en un, sap que els pobles ja no són el que eren. És natural, tot canvia. Avui tenen més serveis, millors comunicacions i acostumen a estar més endreçats que, posem per cas, als anys setanta. Com diu la tia Bepeta, "los rics d'antes no tenien lo que tenim los pobres d'ara", i això es fa encara més evident als pobles, tant si han crescut de forma desfermada perquè són a prop de la ciutat, com si han anat perdent habitants a marxes forçades. La població fluctua, els joves van a estudiar fora i quan tornen, si tornen, ho fan amb un aire cosmopolita que abans hauria resultat exòtic.

Un símptoma curiós del canvi és l'evolució pragmàtica dels noms de casa. Com tothom sap, abans, als pobles, cada casa tenia un nom. De vegades, fins i tot, en podia tenir dos: un de públic i un malnom que només es feia servir d'esquena a l'afectat. Casa meva, per exemple, era coneguda a Alpicat com a cal Fuster, per raons fàcils d'endevinar, però ningú no hauria gosat anomenar-la, davant de mon padrí, amb el nom

de cal Taütaire, que és com molts en deien amb sornegueria perquè, en tant que fusters, també s'hi feien taüts quan algú traspassava. Avui trobem divertides aquesta mena d'històries i reivindicuem els noms de casa (fins i tot aquells que només es deien d'amagat i amb la boca petita) com a romanalla d'una

Algunes famílies pengen el nom tradicional en una placa al costat o a sobre de la porta de la casa

identitat difuminada. Algunes famílies pengen el nom tradicional en una placa al costat o a sobre de la porta de casa, un senyal evident que l'ús d'aquell nom ha perdut vigència oral i ja només es pot reivindicar i pot perpetuar-se per escrit. En alguns pobles, fins i tot, s'ha fet una intervenció municipal que ha plantificat a cada porta el nom de casa corres-

ponent. Als visitants, això, els fa molta gràcia i es passegen pel poble com qui es passeja per una mena de parc temàtic de la ruralia. Més d'un cop he imaginat què passaria si això es fes a la part vella del meu poble: els noms de casa més convencionals (cal Lluc, ca l'Amparito, cal Mingot, cal Tòfol...) es llegirien amb interès; els descriptius (cal Ton del Negre, ca la Sabonera, ca l'Angelet del Molí, cal Barberet, cal Fideu, cal Guarda...) arrencarien un somriure; els maliciosos (ca la Calces, cal Cagat, cal Bleda, cal Botifarra, cal Guerxo, cal Mata-rates, cal Poc-cul...) serien els més celebrats, i els enigmàtics (cal Sei, cal Casson, cal Xana, cal Corxat, cal Quinco, cal Curruc, cal Mutxeris) despertarien certa fasciació. Els antropòlegs que qualsevol dia es posaran a estudiar aquest fenomen, però, han d'anar alerta, perquè també hi ha qui, per fer oblidar un nom que no li agrada o bé perquè acaba d'instal·lar-se en una casa adossada i ja es pensa que és "de poble", posa una placa a la porta amb un nom que mai no havia dit ningú.

OPINIÓ



Josep Burgaya

DES DE FORA

Tornar a la realitat

La societat catalana, o almenys una bona part d'ella, ha estat instal·lada durant anys en una realitat imaginària, en un món paral·lel en el qual, deien, compartíem una identitat forta i unificada i en el qual bona part del món estava pendent de la nostra lluita per constituir una república emancipada del domini colonial d'un dels vells estats europeus i així convertir-nos en un estat nòrdic, tot i estar ubicats a la vora de la mediterrània. Poc importava que el país estigués fet de sentits de pertinença més diversos i variats, que es vulnerés tota noció de l'estat de dret o bé que la darrera cosa que li podia convenir a la Unió Europea fos que s'obrissin conflictes de sobirania dins dels seus estats constituents. El balanç de tants anys d'estar descentrats en relació amb el que era realment important és força evident: declinació econòmica, endarreriment, pèrdua de competitivitat, la marca país deteriorada i ruptura de la convivència i cohesió social imprescindible. Si el fracàs polític de tal aventura és força evident no havent-se assolit cap dels romàntics objectius que se'ns deia tenim a tocar, la desorientació que pateix aquella part de la societat que va combregar amb aquestes rodes de molí, a base de propaganda molt insistent i reiterada, és ara total i absoluta. A dia d'avui i a les portes d'unes eleccions, resulta sorprenent com cap de totes i cadascuna de les opcions independentistes reconeix haver-se

equivocat, planteja res de nou, no corregeix el tret, sinó que pretén reiterar en l'error i que els seus antics electors els segueixin en una aventura cap al no-res. En això marca clarament el pas JxCat. La seva candidata parla des d'un món de fantasia on es tornarà a declarar la independència, com si no anés amb ella els anys de desgovern que porten a les seves esquenes, la confrontació caïnita amb els seus socis i la incapacitat manifiesta per dirigir i gestionar el país real. Fa uns dies que el periodista Jordi Amat va definir l'imaginari de Laura Borràs com a "món lisèrgic". Com a mínim, ho sembla.

És força evident que la ciutadania de Catalunya es juga molt en aquestes eleccions de diumenge. Se'ns planteja la possibilitat d'abandonar el "realisme màgic" i de recuperar la realitat positiva. Es pot optar entre una construcció fantàsica o bé el país realment existent. Entre mantenir aspiracions sempre frustrades o afrontar les necessitats preemptòries de la nostra societat. Aquesta és la veritable confrontació política a hores d'ara. Podem recuperar el principi de realitat per afrontar i buscar solucions als problemes que té la gent i donar resposta als nombrosíssims reptes plantejats en els àmbits econòmics, socials, mediambientals i de la salut; o bé continuar regirant en una sinya de la qual no és possible extreure ja aigua mentre ens enfonsem en el ter-

reny del desengany i ens recreem en la melancolia. Hauríem de sortir d'aquesta situació varada, irreal i hipnòtica en què se'ns ha situat i recuperar aquella noció de la política com la pràctica de l'art del que és possible, que fa seu allò que resulta necessari i que no té la pretensió de salvar-nos l'ànima. Ara mateix qui representa el *retorn* a la sensatesa és la candidatura del PSC, i potser també la dels Comuns, encara que a vegades semblen tenir epifanies. Projectes per a la Catalunya concreta, certa, fàctica, i que resulten inajornables. Salvador Illa, a banda d'un projecte sòlid i creïble per sortir de la situació de bloqueig, hi aporta una actitud i una predisposició a superar la cultura dels blocs que resulta molt necessària: no contribuir a la polarització, evitar la cridòria, buscar elements comuns i de possible consens i, sobretot, la voluntat de girar pàgina sense cap mena de revengisme. Hi ha massa grups polítics per als quals el terreny de joc desitjat és la confrontació i la pretenen continuar. Irresponsabilitat en grau superlatiu. En això coincideixen tant els independentistes com Ciutadans, el PP o Vox, tots aquells als quals el xoc, el combat i la col·lisió oberta els alimenta i dona sentit a la seva existència. De fet, es necessiten. Convindria que diumenge no ens confonguessin falses emocionalitats i agaféssim bitllet per a un tren que ens retorni a la prosaica realitat.



Eduard Roure

BADLANDS

La part positiva

"Tu que potser empallegues / un caire mig obrat, / agences l'altre caire / que havíem oblidat". Així s'adreça Josep Carner, en un vell poema del seu recull *El cor quiet* (1925), a una Contrarietat personificada que es dedica a "trabucar" i posar obstacles en la peripècia dels humans. És probable que no pensés en una contrarietat de les característiques col·lectives i grandioses de la nostra actual pandèmia, però inclou una saviesa que li és pertinent. Parafra-sejant vindria a dir que, si d'una banda s'espatlla, de l'altra prou que t'ho arregla. El repertori popular a vegades s'estima més "qui no s'acontenta és perquè no vol", però defugim la connotació negativa, que sembla massa una claudicació.

Ve a tomb la marrada introductòria per referir-me al miracle que els llargs confinaments han suposat, no pas altre que el de l'increment de l'índex de lectura entre la ciutadania, tal com s'ha airejat en recents enquestes. A l'espera

d'escatir amb major concreció a quina mena de lectures s'ha lliurat la població confinada, bé cal reconèixer que la dada convida a un moderat optimisme, que hauria d'insuflar ànim i esperança al sofert sector. I permet recuperar un puntet de confiança en una societat que no estava necessàriament rendida a la banalitat i les satisfaccions més epidèrmiques. Editors i llibreters veien un futur d'allò més negre quan van començar les restriccions, i vet aquí que, si bé les pèrdues no es poden obviar, el desastre no ha tingut ni de lluny les dimensions que se li suposaven. Ens hem trobat de cop que Netflix per si sola no encertava a omplir el buit, que anhelàvem algun agafador més, i esmenant la plana als grans apocalíptics ens hem abocat a intentar la salvació per mitjà del llibre. No dispo de prou intuïció ni lucidesa per entendre per què ha estat possible, què s'amaga al fons de la nostra condició per constatar un fet tan lluminós i, la veritat, a aquestes alçades tan inespe-

rat. El cas és que van créixer els préstecs bibliotecaris en línia, es van visibilitzar plataformes digitals des d'on es podia encarregar llibres a llibreries de la teva ciutat, van augmentar fins i tot les descàrregues legals. Certament, també vam contribuir a sobrealimentar el gegant Amazon, que no tot és perfecte en el felix esdeveniment. A poc a poc, però: sabrem assedegar el nou anhel tirant de proximitat; no és pas d'il·lús, si la reconciliació de bona part de la població amb la lectura semblava una quimera i ha acabat essent real. Ja es veu que de més verdes en maduren.

Tampoc m'hauria sostret de l'escepticisme si m'haguessin dit fa un any que obririen a Lleida dues noves llibreries, amb uns noms tan bonics com La Irreductible i La Fatal. O que els programadors del Canal 33 gosarien de fer tornar l'impensable programa sobre llibres presentat per Anna Guitart. No sé si són símptomes; de moment, motius per estar contents.

LLIBRES

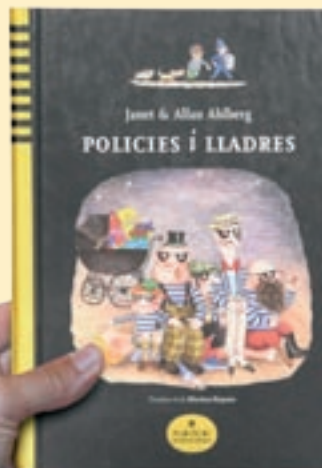
CRÍTICA LITERÀRIA

Glòria Gorchs

Una acurada reedició d'un clàssic

Iniciar una nova col·lecció amb la recuperació d'aquest clàssic modern anglès de l'any 1978, més enllà d'una bona notícia, intuïm que és una declaració de principis per part de l'editorial Babulinka. Aquest títol formava part de la mítica col·lecció "Altea Benjamín", que als anys vuitanta va tenir l'encert d'apropar a tota una generació de joves lectors els grans noms de la literatura infantil: Cole, Mckee, Ross, Balzola, Janosch...

La col·lecció "Minimini" es presenta amb la frase "Minijoies per a primers lectors" i encaixa perfectament amb el que va ser "Altea Benjamín": llibres curts però amb for-



POLICIES I LLADRES

Autor: Allan Ahlberg
Il·lustradora: Janet Ahlberg
Editorial: Babulinka
Nombre de pàgines: 50

mat de novel·la, amb textos i il·lustracions de qualitat, divertits i, sovint, irreverents. Això és el que necessiten els infants just als 6 anys: passar-s'ho rematadament bé llegint.

L'editorial ha apostat per una edició de tapa dura, molt acurada, molt més que no pas la d'Altea. Sí que manté una mida similar, diria que més petita que l'original anglès. Aquest és un dels grans encerts, crec: la voluntat de prioritzar el valor de joia, de llibret petit per portar sempre a sobre, col·leccionar i amagar.

Policies i lladres, dels coneguts i premiats Janet i Allan Ahlberg, ens explica una aventura protagonitzada per una colla de lladres i el cos de policies de Londres, els coneguts *bobbies*. Amb un text rimat traduït per Marina Espasa, que manté en general el ritme fresc i humorístic de la narració, presenciem un gran robatori durant la nit de Reis.

Al llibre hi trobem els elements que caracteritzen l'obra d'aquest tàndem creatiu: personatges caricaturescos i estereotipats, en una línia clara, amb colors suaus; les il·lustracions són petites i plenes de detalls, ben reproduïdes, i apareixen com llànties intercalades al text. El disseny de pàgina mesura molt bé l'espai en blanc i es garanteix molta claredat de lectura.

Els lectors d'avui tindran l'última paraula, però tinc la impressió que, malgrat els anys, l'humor blanc de calçotets i patacades continuarà enamorant els nostres infants.

Joan Ríos i Rallé

El poder del diner i l'espiritualitat

Aquesta delícia literària, basada en fets reals, ens dona l'oportunitat de conèixer de ben a prop dos personatges del segle XX que van fer història. Foren dues vides antagòniques que mantenien una relació molt especial.

Dos homes nascuts al mateix poble, Santa Margalida, a l'illa de Mallorca. Joan March, *Verga* (1880-1962), sempre va viure a la recerca infinita de la fortuna personal mitjançant el diner i el poder. Inicial contrabandista de tabac, va fer-se famós internacionalment com a inimitable enginyer de

negocis, camaleó en la política i financer sense escrúpols, arribant a posseir una de les fortunes més importants del món. I Joan Mascaró Fornés (1897-1987), un pou de saviesa, que com a gran objectiu de la seva vida va cercar l'etern misticisme de la humanitat. Va ser el gran estudiós i divulgador de l'espiritualisme hindú a la cultura occidental, el traductor de sànscrit en diversos idiomes, l'escriptor, el gran pensador i pacifista manifestat, conegut i respectat pel món acadèmic i filosòfic.

A *Reis del món*, l'habilitat narrativa de Sebastià Alzamora es fa palesa al llarg de les quatre parts en què l'escriptor ha dividit la



novel·la. Després d'un pròleg breu, el segon bloc, "Les falzies", ens trasllada en el temps a principis del segle XX, a Santa Margalida, on per primera vegada la infantesa de Joan Mascaró coincidirà inesperadament amb els inicis de la carrera contrabandista del jove Verga.

És a la tercera part, "La conversa de Ginebra", quan, mitjançant la veu narradora d'Enric Tramulles, la mà dreta inseparable d'en March, en una trobada al despatx del gran magnat l'any 1950, el lector coneixerà a bastament la profunditat dels nostres protagonistes. I al llarg d'una conversa imaginada per l'autor, amb petites intervencions del narrador, un llarg feix de diàlegs entrelaçats entre els dos personatges desentumeixen els complexos personals de cadascun d'ells mitjançant les distintes anàlisis de plantejaments vitals. Són diàlegs llargs i farcits de profunds pensaments, la majoria amb un transfons filosòfic. Escenes, detalls, descripcions i mirades que fan avinent la idea personalitzada i discrepant d'ambdós sobre el poder, la guerra –una oportunitat pel negoci o un fracàs de la humanitat–, l'amistat, la lleialtat, l'espiritualitat, la religió, l'amor, l'èxit o la mort. És també en aquesta trobada que els records del narrador ens transportaran a moments determinats de la història recent del segle XX. Aquí hi evoca el paper actiu d'en Verga com a traficant d'armes, apte per negociar alhora amb britànics i nazis als inicis de la Segona Guerra Mundial. O també ens parla del suport inicial d'en March al cop d'estat dels franquistes, sempre en benefici propi.

La darrera part, "Mahatma", s'inicia l'any 1958 en terres angleses i de la mà de la veu narrativa de la Kathleen, l'esposa de Joan Mascaró, la dona senzilla que viu al costat d'un home excepcional, com ella es definia, que ens apropà, encara més, a la vida de qui va ser professor, espòs i pare. Descobrirem les relacions socials i amistats més properes del traductor del *Bhagavad Gita*. És de destacar, per exemple, l'anècdota de l'inici d'una gran relació entre Mascaró i George Harrison, membre dels Beatles, que es van conèixer al coincidir en un programa televisiu de gran audiència de la BBC.

Reis del món, un veritable aprenentatge de la vida.

REIS DEL MÓN

Autor: Sebastià Alzamora
Editorial: Proa
Any d'edició: Barcelona, 2020
Nombre de pàgines: 594

NOVETATS EDITORIALS



'Dilluns ens estimaran'
Najat El Hachmi
Edicions 62

El Hachmi torna, i ho fa amb una novel·la que té com a protagonistes dues dones joves. Una està plena de desitjos de llibertat encara que visqui en un entorn comunitari que no la deixa respirar. Fins al dia que en coneix una altra, del mateix entorn però que ha aconseguit desfer-se del llast. Una història sobre el poder de les dones que governen el seu destí.



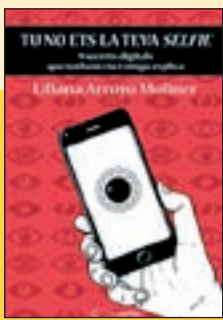
'El ball dels estudiants'
Anna Crusafont
Univers

L'any 1956, la Clara, la Salut, la Rosa i l'Àngela van fer el ball d'estudiants amb què les noies de classe benestant celebraven el pas a l'edat adulta. Es troben al cap de 50 anys. El temps i els malentesos han creat una espessa teranyina al voltant del que havia estat una gran amistat. Tenen, potser, una darrera oportunitat en la seva vida per perdonar-se.



'El pèndol'
Anna Gas
Ed. Proa / Òmnium

El darrer Premi Mercè Rodoreda de la Nit de Santa Llúcia ens ha descobert una molt jove escriptora, de només 24 anys. Els seus contes, recollits en aquest llibre, tenen un punt d'inquietant que atrapa el lector perquè li està parlant de la complexitat de la seva pròpia vida. *El pèndol* ens descobreix una nova veu literària de la qual sentirem parlar.



'Tu no ets la teva selfie'
Liliana Arroyo
Pagès Ed.

Si som usuaris de les xarxes socials, sobretot les que més tenen a veure amb la imatge, haurem experimentat el vertigen de voler aparentar: viatges, menjars, mascotes i *experiències* en general. Aquest llibre parla en nou capítols d'un fenomen propi d'aquesta societat de la impaciència i l'ego, vista des de la perspectiva d'una sociòloga.



'101 dubtes del català'
Optimot
Rosa dels Vents

On comprem les entrades al teatre: a la *taquilla* o a la *guixeta*? Quina diferència hi ha entre *compte*, *comte* i *conte*? Tenim un nivell d'anglès *intermedi* o *intermig*? Les qüestions més freqüents que es consulten (i resolten) a l'Optimot, el pràctic portal on molts haurem anat a parar quan tenim algun dubte en l'ús de la llengua.

GEOGRAFIA LITERÀRIA



Llorenç Soldevila

Estació de Toses

“ Mentrestant m'havia pogut orientar fixant-me en el costat d'on venia la claror. El barranc, que ja calia qualificar de riu per la importància que havia anat prenent, portava la direcció d'oest a est. Allò no podia ésser altra cosa que l'alt Rigard; ens trobàvem, doncs, a la vall de Ribes, segurament a poca distància de la sortida de la foradada de Toses. En efecte, la vall de Ribes, en arribar al peu de la collada de Toses, es fica com un cuny entre el Berguedà i la Cerdanya i va a néixer al peu mateix de Puigllançada. La nit abans, quan em vaig adonar que ens decantàvem cap al nord, ja era massa tard per a anar a parar a la vall del Llobregat, però vaig ésser a temps d'evitar d'anar a raure a la del Segre i vam quedar-nos entre mig, en el barranc del Rigard. Els llums que havíem vist la nit abans eren, doncs, els de Toses i no els de Castellar.

En efecte, pocs minuts després passàvem per davant de la boca de la foradada de Toses i entràvem en el poble del mateix nom.

Ens vam ficar en un hostel i, després d'assecar-nos a la vora del foc, vam dinar afartant-nos com lladres i prenguérem el tren que surt de Toses a la 1.29 i arriba a Barcelona a les 6.28.”

Joan Coromines i Vigneaux

AUTOR
Joan Coromines
i Vigneaux
(1905-1997)

OBRA
'Itineraris'
Fundació Joan
Coromines / Ara
Llibres, 2014

INDRET
Estació

MUNICIPI
Toses

COMARCA
Ripollès

A Toses, a l'estació o prop de l'entrada del túnel, podem fer un emotiu homenatge a tots els homes esforçats i valents que van foradar aquestes muntanyes perquè el tren arribés fins a la Cerdanya, primer fins a Ribes (1919) i després fins a Puigcerdà (1922). Podem llegir una anotació de dietari del filòleg Joan Coromines en què narra com en el transcurs d'una excursió que amb uns amics els havia de dur cap a la vall del Llobregat, es van perdre i van acabar a la vall del Rigard, a tocar de l'estació de Toses, després d'una nit gèlida passada a la intempèrie i amb el convenciment que no se'n sortirien.



Jordiferer (WIMEDIA COMMONS)

LLENGUA

EL 9 ETS I UTS

159



LÈXIC

Torrades o rostes de Santa Teresa

Ara que s'acosta la Pasqua és quan arriben les **torrades** o **rostes de Santa Teresa** (en castellà, *torrijas*). En alguns indrets es mengen només en aquesta època, mentre que en d'altres es poden menjar tot l'any. És un dolç molt estès a Europa i té un origen remot, probablement de la Roma antiga. Va néixer amb la idea d'aprofitar el pa sec.

La preparació és molt simple: per elaborar-les, cal sucocar el pa dins una barreja de llet i ous, fregir-les i ensucrar-les. A vegades s'hi afegeixen més ingredients, com ara pela de llimona ratllada, canyella, vainilla, mel o melmelada. Al nord s'hi posa una cullerada d'algun licor (rom,

conyac, armanyac, etc.) i l'oli utilitzat també depèn del país (d'oliva al sud, de gira-sol, de colza o d'altres al nord d'Europa). Un dolç semblant és un pa anisat que es fa a Olot i que es diu **tortell entorxat** o **tortell d'Olot**.

A part del nostre, altres països on es fa són Portugal (*rabanadas*, *fatias de ovos* o *fatias douradas*), França (*pain perdu*), Alemanya (*Arme Ritter*), Àustria (*Pofesen*), Suïssa (*Fotzelschnitten*) i als països de parla anglesa (on se'n sol dir *French toast*).

I atenció amb el licor!, que després anem **torrats**, **gats**, **engatats**, **beguts**, **embriacs** o **borratxos** (no pas **torrijas*).

Us animem a seguir aquesta secció i us convidem a fer-nos arribar consultes i comentaris a través de **vic.ass@cpnl.cat**

Oficines i serveis:
granollers@cpnl.cat
ripolles@cpnl.cat
vic@cpnl.cat

www.cpnl.cat/xarxa/cnlosona/

ENGLISH IN A BITE



ANGLÈS

Valentine's Day 

It's already February, and this week it's the most romantic day of the year again (at least in some parts of the world).

This week we've got a couple of exercises about romantic films

1. Can you match the love song from the soundtrack to the film?



1	Up Where We Belong	a	A Star is Born
2	Shallow	b	Romeo + Juliet
3	My Heart Will Go On	c	The Bodyguard
4	I Will Always Love You	d	Ghost
5	It Had To Be You	e	Four Weddings and a Funeral
6	Kissing You	f	An Officer and a Gentleman
7	Unchained Melody	g	Titanic
8	(I've Had) The Time Of My Life	h	Top Gun
9	Take My Breath Away	i	When Harry Met Sally
10	Love Is All Around	j	Dirty Dancing

2. Can you match the famous line to the film?

1	You had me at hello.	a	Casablanca
2	Kiss me. Kiss me as if it were the last time.	b	Bridget Jones's Diary
3	I wish I had done everything on Earth with you.	c	The Great Gatsby
4	I wish I knew how to quit you.	d	Jerry Maguire
5	No, I like you very much. Just as you are.	e	Brokeback Mountain

Don't forget that Tuesday 16th February is Pancake Day!

CATALÀ

El dia de Sant Valentí 

Ja ha arribat el mes de febrer i aquesta setmana hi ha el dia més romàntic de l'any (almenys a algunes parts del món).

Aquesta setmana farem un parell d'exercicis sobre pel·lícules romàntiques.

1. Relacioneu la cançó de la banda sonora (columna de l'esquerra) amb la pel·lícula (columna de la dreta).

2. Relacioneu la frase famosa amb la pel·lícula



Ah, i no oblideu que el dimarts 16 és Dimarts de Carnaval, també conegut a la Gran Bretanya com a Dia del Panqueque!

Les solucions de la setmana anterior:

- 1 effect is a noun, affect is a verb; ■ 2 licence is a noun, license is a verb; ■ 3 stationary means still, stationery means pens etc.
- 4 advice is a noun, advise is a verb; ■ 5 compliment means to say something nice; complement means to complete or enhance.

MÚSICA

EL CLÀSSIC

Jaume Espuny

JAMES BROWN
'Live at the Apollo'
Polydor, 1963

James Brown, el padrí del soul, el pare del funk, el profeta del rap, o el tiet del que sigui, durant l'any 1962 va fer més de 300 concerts. Un, per sort, es va gravar, a l'Apollo Teatre de Harlem, Nova York, i en va sortir aquesta meravella de disc, salvatge i divertit, ple de ritme, on tant ell, amb els seus inimitables crits, com la banda de 15 músics amb una potent secció de vent i el mateix públic, ho donen tot. Després de la presentació, sonen seguits quatre dels seus grans èxits, tots demolidors, que ja et deixen sense respiració: "I'll Go Crazy", "Try Me", "Think" i "Don't Mind", i a continuació, una balada extraordinària amb tocs de gospel de més de 10 minuts, "Lost Someone", que mentre l'escoltes pateixes una mica per por que li vingui un atac de cor o alguna cosa així. Tot seguit, Brown ofereix un popurri de nou cançons cadascuna més esbojarrada que



l'anterior i quan l'acaba deixa l'escenari per tornar al cap de res per aclaparar el públic amb el famós "Night Train". Durant les actuacions, a vegades algun dels músics l'havia de calmar perquè no perdés el món de vista. I al final de tot sempre algú dels bastidors li portava unes quantes tovalloles perquè s'eixugués la suor. *Live at the Apollo* recull tot això. James Brown va ser irrepentible fins a la seva mort, el 2006, a 73 anys.

NOTES

L'Associació ARC demana un salconduit cultural

Aquesta setmana el confinament ha deixat de ser municipal i ha passat a ser comarcal però tot i així el món cultural denuncia que la situació "continua maltractant la cultura i no permet l'accés al bé essencial a bona part dels catalans", apunten des de l'Associació Professional de Representants, Promotors i Màners de Catalunya (ARC). La indústria cultural, segons apunten en una nota que han fet pública aquesta mateixa setmana des d'ARC, ha demostrat "per activa i per passiva" [per parifràstica ho van deixar pel candidat Illa] que no és un focus de contagi i que compleix amb escriu restriccions com la reducció de l'afo-

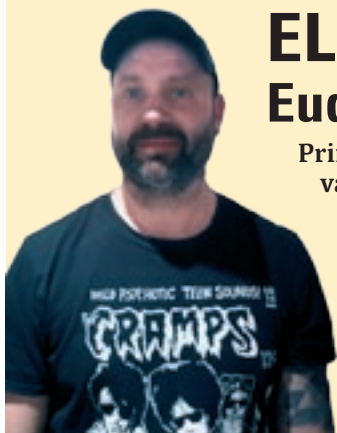


VICENÇ BIGAS

rament. És per tot això que demanen "amb urgència" que les entrades a un espectacle cultural es puguin considerar salconduits per als desplaçaments més enllà de l'àmbit comarcal i que també permetin tornar als domicilis passat el toc de queda. L'actual restricció, segons ARC, ha fet que alguns dels principals festivals el país que ara mateix estan en marxa o estan a punt d'arrencar (BarnaSants, Barcelona Jazz Festival, Black Music Festival, Strenes de Girona o el Guitar BCN) estiguin patint les conseqüències de la situació i fins i tot vegin perillar el seu futur. Des de l'associació també denuncien que tot plegat està provocant una allau de suspensions que ja fa mesos que dura i que, de moment, no sembla que hagi d'acabar. Els grans festival d'estiu, a més, també perillen.

EL TEST

Eudald Calves



Primer instrument que vas tocar? La bateria. **Primer grup del qual vas formar part?** Peus Suats. **Primer concert en directe.** L'agost de 1991 al barri de Gràcia de Manlleu. Vaig sortir a la contraportada d'EL 9 NOU i encara tinc la foto. **Primer disc que et vas comprar?** El single *2 Minutes to Midnight* d'Iron Maiden. **Quants discos tens?** Uns 300 entre CD i vinils. **Salva'n tres.** *Are You Experienced*, de Jimi Hendrix; *Led Zeppelin III*, i *Use Your Illusion II*, de Guns'n'Roses. **Grups o músics de capçalera.** AC/DC, Soundgarden, Iron Maiden, Deep Purple... **Un concert (com a públic) per recordar.** Guns'n'Roses a Montjuïc el 5 de juny de 1993.

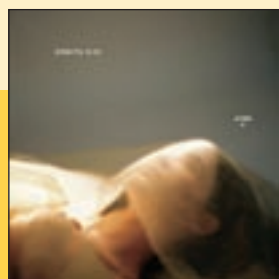
NOVETATS DISCOGRÀFIQUES

Jordi Sunyer



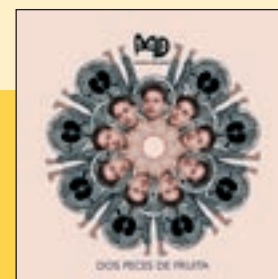
MALUKS
'Som i vibrem'

El quartet femení de música urbana Maluks debuta amb un disc amb 11 canonades d'electrònica ballable i empoderada. La banda canta a l'essència combativa del poble valencià i ho fa a ritme de rap, timba llatina i *dancehall* (elles n'hi diuen "electro-tropicalisme valencià"). El treball no l'han fet soles i compta amb col·laboracions com les de La Fúmiga, Tremenda Jauría o Pupilles. La més sorprenent, però, és l'aparició de Carles Belda a l'acordió diatònic a *Contra l'oblit*, una cançó antifeixista a ritme d'electro-cúmbia que és un tro.



JOINA
'Òrbita 9.18'

Joina Canyet és una artista empordanesa tocada per la tramuntana difícil d'encasellar que es va donar a conèixer el 2018 autoeditant-se el disc *Companyes*. Tot i que va estudiar piano clàssic, al primer treball partia del rap i el hip-hop i experimentava també amb altres gèneres com el soul o el jazz. Ara, a *Òrbita 9.18*, continua experimentant de nou amb unes peces molt difícils d'encasellar però que atrapen mesclant rap, jazz i cançó. I tot, dividit en tres capítols que versen (per aquest ordre) sobre el present, el passat i el futur. I de futur, Joina en té.



MAMA DOUSHA
'Dos peces de fruita'

Mama Dousha és un projecte de pop urbà que es va inventar fa un parell d'anys el músic barceloní Bruno De Fabriziis. Per donar-se a conèixer va editar un àlbum, *Un repertori entre les feres*, on cada cançó comptava amb un cantant diferent. Semblava que allò havia de ser un experiment efímer però ara n'arriba la segona entrega, *Dos peces de fruita*, que s'ha fet De Fabriziis pràcticament sol amb l'única ajuda de Scooty DK a la producció. El resultat és curiós. Bases electròniques però amb lletres més pròpies de la cançó d'autor amb relats personals i íntims.

SOUND AND VISION

Ramon Solé / ramonsolemusic.com

‘Cares i llocs’

Nominat a l'Òscar al millor documental, premiat als festivals de Cannes i Toronto i considerat el millor treball de 2017 en el seu gènere per institucions com el National Board of Review, el Cercle de Crítics de Nova York o l'Associació de Crítics de Los Angeles, entre d'altres. Tot això parla amb veu forta de la qualitat de la pel·lícula que ens ocupa: la història d'una col·laboració insòlita, transgeneracional i plena de màgia que va recórrer poblets de França sembrant màgia al seu pas. Si teniu Amazon Video o Filmin, aquest cap de setmana reserveu-vos una horeta i mitja per assaborir *Cares i llocs*.

Els protagonistes –i codirectors de la cinta– són Agnès Varda i Jean René (o JR, com se'l coneix en l'àmbit artístic). Ella, reconegudíssima directora de cinema independent, coneguda com *l'àvia de la Nouvelle Vague* i una de les pioneres del feminisme a la gran pantalla; en el moment de gravar la cinta tenia 89 anys i exhibia una vitalitat, una energia i una creativitat que ja la voldria molta gent jove. Ell, artista urbà i fotògraf de 33 anys especialitzat en fer fotografies en blanc i negre, ampliar-les a mida gegant i enganxar-les a les parets públiques, tot provocant un efecte impactant. Així d'entrada, diries que l'única cosa que tenen en comú és que són francesos, però de seguida es veu que la cosa va més enllà. Tots dos s'embarquen en un viatge que resulta ser excepcional, començant

pel mitjà de transport: una furgoneta decorada com si fos una càmera fotogràfica gegant sobre rodes, equipada per fer impressions i ampliacions instantànies de fotos. Aleshores, sense planificació prèvia (aquest és un dels principals atractius), els dos protagonistes arriben a un poble, entren en contacte amb la gent, comencen a parlar amb persones, les coneixen, descobreixen històries humanes que els semblen interessants i estimulants, i proposen als seus protagonistes un projecte de mural fotogràfic.

I aquí és on es produeix la màgia que deia. No explico cap dels projectes per no espatllar la sorpresa; sí que us diré que són diferents entre ells, que tenen objectius i efectes diferents en funció de la història que els ha inspirat i que tots, sense excepció, aconsegueixen arribar al cor dels protagonistes i de la comunitat que els envolta i transformar d'alguna manera aquell lloc. L'aparent senzillesa de la proposta artística d'Agnès Varda i JR contrasta amb la potència i la capacitat d'emocionar que té, i entendreu les cares de sorpresa de tots els qui ho viuen perquè a vosaltres, segurament, us passarà el mateix.

Cares i llocs (ja descobrireu que el títol no pot ser més indicat) també mostra la relació entre els dos artistes impulsors, i l'amistat que forgen a partir, precisament, de les seves diferències: la veterania i la joventut perfectament compenetrades, gràcies en bona part al sentit de l'humor de tots dos. Agnès Varda va morir el 2019 i estaria orgullosa del ressò que està tenint aquest magnífic treball sobre creativitat artística, amistat i emocions humanes. Imprescindible.



ELS MILLORS MINUTS DE LA NOSTRA VIDA

Jordi Remolins

U u Oleguer

L'única vegada que he jugat a futbol de forma federada, va ser a final de la temporada 1991/1992, just quan l'efervescència olímpica semblava contagiar la societat catalana. No era el meu cas. En edat aleví havia fet una prova pel CF Ripoll. Desenes de joves ens vam enfrontar en un caòtic partit al camp de futbol de terra. No vaig tocar la pilota, però curiosament em van seleccionar per formar part de la plantilla, m'imagino perquè en aquella època era més alt que la mitjana de companys. Quan em van dir que cada dissabte m'hauria de presentar a les 8 del matí, vaig donar per tancada la meua trajectòria futbolística. Però 10 anys més tard em va arribar l'opció de jugar amb el Montesquiu, perquè un amic que hi militava em va explicar que anaven tan curts d'efectius que alguns partits els afrontaven amb 11 jugadors justos. Em van fer fitxa, i vaig jugar de titular els dos únics partits que quedaven, un com a defensa i l'altre de davanter. Si n'hi arriba a haver un tercer, no tinc cap dubte que m'hauria tocat fer de porter.

Segurament que no tinc ni idea de futbol, però cada setmana m'arriba tanta informació sobre el tema que no puc evitar estar-ne al dia. I si alguna cosa he arribat a repudiar al cap dels anys són les persones que pontifiquen d'un àmbit tan poc cien-



tífic com aquest. Després de dècades escoltant opinions avantatgistes segons els resultats, he arribat a la conclusió que la majoria de periodistes, practicants, entrenadors, o simplement aficionats, hi entenen tan poc com jo. Un dels casos que em va afectar més va ser el d'Oleguer Presas. Va arribar al Barça provinent de la Gramenet la temporada 2002/2003 per jugar al filial, però ja va debutar al primer equip. Dos anys més tard va actuar en 36 partits de lliga i

en 7 de Champions, campionats que va guanyar amb l'equip, i va esdevenir central titular. Però aquell mateix any, després de negar-se a jugar amb la Selecció espanyola, la seva trajectòria va fer un petit canvi. La maquinària propagandista espanyola, dolguda pel negacionisme patriòtic d'Oleguer, va afavorir que com la guilla, ja que no el podien sotmetre, dirien que era verd. I els entesos d'aquí van comprar-ho.

Sabadellenc, independentista, llicenciat en Ciències Econòmiques, fill de la historiadora Mercè Renom i activista polític d'esquerra, Oleguer va anar perdent protagonisme al club i marxant a l'Ajax, on va tancar la seva trajectòria el 2011. Als experts els molestava que llegís o tingués opinió pròpia, perquè un futbolista *només* ha de jugar a futbol. Per això hi ha gent que a l'estiu, quan no hi ha futbol, volta pels carrers com autèntics zombis.

Dilluns, 12 de desembre de 2005.
Oleguer Presas renuncia a jugar amb la Selecció espanyola de futbol

ECONOMIA

ELS PARQUETS

Joan Carles Arredondo / @joancarredondo

ESPECULADORS ESPECULATS

Una cadena de botigues de venda de videojocs, un grup de membres d'un fòrum d'internet i un conjunt d'inversors de borsa han estat els protagonistes d'una de les primeres històries financeres d'aquest 2021. I són símbols també que, com cantava fa una pila d'anys el poeta Bob Dylan, els temps estan canviant.

GameStop és el protagonista involuntari d'aquesta història que molts estan qualificant com una reedició, versió segle XXI, de la lluita bíblica del pastor David contra el gegant Goliat. Aquesta cadena de botigues nord-americana es dedica a la venda de videojocs en un format, el presencial, que està de capa caiguda amb l'eclosió dels jocs *on line*. Tan de capa caiguda que els savis de Wall Street consideraven que aniria perdent valor amb el pas del temps. Carn de les anomenades operacions borsàries a curt.

Què són les operacions a curt? Els manuals de borsa explicaran que l'operativa habitual a borsa és comprar accions d'una empresa amb l'expectativa que la seva evolució serà positiva, guanyarà diners i, en conseqüència, tindrà més valor. El preu de les accions pujarà i, aquella primera inversió haurà guanyat valor i serà el moment de vendre. Però hi ha operatives de borsa que fan el contrari. També es poden guanyar diners si la inversió perd valor i en això estan especialitzats els inversors que operen a curt. Per entendre la lògica, i simplificant al màxim el context, es pot imaginar un llest que, en un dia de platja, li diu a un amic que li doni dos euros per anar al *xiringuito* i portar-li una cervesa. L'amic, que ahir va comprar la cervesa a aquest preu, li dona els dos euros, però passa que aquell dia està poc animat i el *xiringuito* està fent ofertes i ven les cerveses a euro i mig. L'amic llest compra la cervesa i s'ha embutxacat el mig euro de diferència. Ha operat a curt.

A la borsa passa una cosa similar. Els operadors no tenen les accions a la mà, però demanen al seu gestor que els cedeixi temporalment valors d'una determinada empresa que l'inversor pensa que podrà valor. Les ven immediatament i espera que baixin prou per llavors recomprar-les i tornar-les al

primer propietari. Ha venut car i ha comprat barat. La lògica de la borsa capgirada.

Era així com estaven operant alguns inversors amb GameStop. Davant l'expectativa que aquesta empresa perdria valor perquè la seva activitat estava quedant obsoleta, aquests inversors van especular amb les accions amb l'expectativa que la reducció de preu els permetria comprar més barat que el preu vigent quan van vendre. És aquí on apareixen els membres d'aquesta mena de *Foro Coches* il·lustrat que és el fòrum WallStreetBets. Els petits inversors que formen part d'aquest fòrum van coordinar una compra massiva d'accions que es va traduir en un augment de preu. Els inversors a curt van caure en el neguit i van intentar recomprar accions abans que la ferida es fes més gran, però això no feia més que contribuir a incrementar el valor de l'empresa. Les accions de GameStop, que a principi d'any cotitzaven a 17 dòlars, es van enfilars fins als 347 dòlars el 27 de gener. Els membres del



fòrum que haguessin participat en les primeres fases de l'operació contra els especuladors (que, per cert no és nova i té un nom *short squeeze* de traducció complicada però que es podria dir 'liquidació del curt'), si van vendre mentre les accions pujaven van treure molts diners. I, com a mínim, van posar molt nerviosos alguns fons d'inversió molt importants que van acabar tallant les posicions i perdent-hi bous i esquelles. La situació va ser tan extrema que fins i tot les autoritats reguladores dels Estats Units han obert investigacions per si es pot atribuir algun fet delictiu. Les accions de GameStop van emprendre dies després una baixada, i aquest dilluns cotitzaven a 60 dòlars. Cal no oblidar que les accions d'aquesta cadena van pujar

amb independència del negoci de la mateixa cadena. GameStop tenia uns resultats tan bons –o tan dolents– quan les accions valien 17 euros com quan en valien 347.

Aquesta és, a grans trets, la història. I, com tota història, dona per extreure'n força lliçons. La primera és que, de vegades, l'acció coordinada de molts actors considerats febles –en aquest cas petits inversors– pot arribar a doblegar el poderosos institucionalitzats. Almenys, els poden arribar a posar neguitosos. La segona és que prendre accions arriscades pot comportar grans beneficis, però també pot portar a fracassos (per això són arriscades) i que seria desitjable que qui estava arriscant no demanés canvis de les regles del joc quan la partida no els resulta beneficiosa. Les operacions a curt estan tolerades, però algunes autoritats reguladores no han dubtat a posar-hi vedat quan contribueixen a alterar la normalitat del mercat. La tercera és que quan aquests febles es veuen forts poden cometre errades. Portats per l'avarícia de la victòria, van intentar fer moviments similars amb empreses com Blackberry o Nokia, amb un èxit molt menor. Sigui com sigui, s'ha pogut veure que els petits inversors també poden tenir influència en un mercat que fins ara semblava dominat per aquests gegants institucionalitzats. Està per veure si aquests últims han après la seva part de la lliçó i canvien les dinàmiques inversores arran d'aquest succés.

Més lliçons. La quarta és el poder que estan prenent les xarxes socials, així per causes nobles com la lluita contra el canvi climàtic, com per les detestables, com la presa del Capitoli. Les finances no són una excepció en aquest poder. En el cas de GameStop cadascú és lliure de determinar si la causa és noble o detestable. Una cinquena (i de moment última) lliçó, aquesta prou recollida al refranyer: tot el que puja baixa i, de vegades, una retirada a temps és una victòria. Ho saben prou alguns inversors en aquesta operació d'*agit-pop* en ple 2021. Si van retirar els diners abans de la davallada, hauran fet algun *caleró*. Si no, hauran tingut una bona trompada. De vegades, *trolejar* té tants riscos com invertir a curt.

INDICADORS

Reculada del PIB

El producte interior brut de Catalunya va mostrar una taxa interanual del -9,6%, segons l'estimació avançada del quart trimestre del 2020. La taxa intertrimestral de Catalunya es va situar en el -0,5% aquest quart trimestre, en un context afectat per les mesures de restricció d'activitat i mobilitat per contenir l'empitjorament de la situació sanitària del darrer trimestre de l'any.

Repunt exportador

Les exportacions van créixer el 5,5% interanual a Catalunya al novembre del 2020, segons dades de l'Idescat. El creixement més notable es va produir en l'exportació de béns de consum, amb el 13,4%. D'altra banda, el total d'importacions va disminuir el 6,4% interanual com a resultat de les disminucions de les importacions dels béns de consum el 10,1% i les dels béns intermedis.

ALEGRIA INTERIOR

Irene Boixeda / irene@alegriainterior.com

Vivències i mort

Som iguals. Vivim i després morim. Amb més o menys estada a la terra. Caiem i remuntem una i altra vegada per ser feliços. Arribant a aconseguir-ho en petits instants més o menys perllongats. Tornant a intentar-ho per esbrinar on ens perdem pel camí. Obrint-nos al més enllà, si volem, per entendre'l un xiquet més. Esborrant tot allò que no ens convé acceptar segons les nostres conviccions per seguir igual d'encantats i amb això vull dir menys oberts amb el nostre dia a dia i actitud corresponent. La meua funció, quina és? Perdre'm i retrobar-me i gaudir-ne.

Més enllà de les paraules de dalt volia expressar que la mort es fa i desfà igual que la vida. En un no res s'enllacen dos cromosomes i també es poden desfer. Nosaltres continuem pensant que la mort d'algú esti-

mat és quelcom inusual. Més aviat poc freqüent i fins i tot injust. La nostra ment brillant pot entendre tot el que li diem. Si som una xic oberts podem aprendre a jugar amb el que ens diem mentalment i verbalment. La mort és normal. Perquè forma part també de la nostra vida i transforma tot allò que sempre ha estat d'una manera concreta vers una altra. Des de la desaparició d'un cos físic fins a la vivència amb aquella persona, entre altres coses. Però no oblidem que la transformació existeix des de l'eternitat i que potser ens convindria acceptar-la.

La mare va morir l'estiu passat, plorant la vaig acomiadar. Sentint una pèrdua important perquè ella era la mama de tota la meua vida. El pare recentment va marxar sense gairebé adonar-nos-en, ell sol. Però la tristesa va ser més palesa encara pel fet de no haver-hi sigut cap de nosaltres. Tots dos eren iguals, la mama i el papa en majúscules. Tenien carisma i do de gents. Eren igual d'amables en les seves corresponents versions com a persona. M'encantava tenir-los i sentir-los a prop. Independents, arriats i fermes. Alegres i simpàtics de mena. Tot això s'ha acabat ara. Però una gran energia que m'arriba al cor a vegades em transmet fermesa per continuar sentint-los des de la versió adulta que soc. L'amor que he sentit i que ens hem tingut s'ha sostingut i perdura i tinc la fe que això serà per sempre. No obstant això, penso que el que sento va més enllà de la pèrdua física. Que són en mi dins i fora però transformats en una energia de conjunt que segons sigui el meu estat d'ànim del moment em fa plorar la pèrdua de la ja no-vivència que voldria mantenir físicament per sempre. Quan em dispenso a no pensar i deixar que el meu cor s'obri de veritat, la percepció pot ser-hi de dins cap a fora o a la inversa i crear així un submon diguem-ne virtual que fa que tots coexistim plenament a l'instant. Deixant a part la meua experiència personal, vull convidar-vos a intentar fluir en aquest procés de dol com tots sabem amb un cert grau de dificultat. Renai-xent de l'únic dol com a forma només física i obrir-nos a les bones percepcions que queden dins nostre i que els nostres difunts ens han llegat com a regal de vida. Gràcies papa i mama per estimar-nos tant!



L'HORÒSCOP

Roser Bona

Del 12-02-2021 al 18-02-2021

ÀRIES (Del 21 de març al 20 d'abril)

Continues lluitant pel que t'interessa, però no t'oblidis de tenir estones per l'esbarjo i per riure. Sembla que has deixat algun cor trencat, però per ara no et diran res.

TAURE (Del 21 d'abril al 20 de maig)

Venus amb Mercuri pot portar comunicació amb un amor del passat per parlar del que va quedar pendent. Finalitza una etapa en el sector laboral, aviat venen coses noves.

BESSONS (Del 21 de maig al 21 de juny)

Un tema legal del teu interès o potser un judici, es poden donar en aquests dies. Si sents que estan vulnerant els teus drets, no dubtaràs a lluitar pel que creus just.

CRANC (Del 22 de juny al 21 de juliol)

Barrejar diners i amistat pot ser un error, cal ser prudent i separar les coses. Si tens parella, viviu una etapa de més proximitat emocional i també d'algunes confessions.

LLEÓ (Del 22 de juliol al 23 d'agost)

L'aspecte tens del Sol amb Mart, et pot fer actuar precipitadament i podries ser una mica agressiu o injust, amb una persona que estimes. Comptar fins a deu t'ajudarà.

VERGE (Del 24 d'agost al 23 de setembre)

Es preparen alguns canvis al sector laboral i podries passar a un altre departament o potser adquirir noves funcions. Trobades casuals que poden portar moments especials.

BALANÇA (Del 24 de setembre al 23 d'octubre)

Pots experimentar un cert nerviosisme, et sents força inquiet, mentalment despert i amb molta curiositat. Trobada amb alguna amistat amb qui fa temps que no us veieu.

ESCORPÍ (Del 24 d'octubre al 22 de novembre)

L'aspecte de Mart amb Plutó et fa sentir que ho pots aconseguir tot, la teua energia és enorme i també augmenta el teu *sex-appeal*, de manera que no mancaran persones interessades en tu.

SAGITARI (Del 23 de novembre al 21 de desembre)

Et mos entre les ganes d'arriscar i el voler conservar. Aplica-ho al sector de la vida que et ressoni. Si fa un temps que estàs poc visible, ja necessites donar-te a conèixer.

CAPRICORN (Del 22 de desembre al 20 de gener)

Una persona, més jove que tu pot mostrar-te el seu interès sentimental i no sabràs gaire què fer. Has après quins són els teus valors i els apliques a la teua vida.

AQUARI (Del 21 de gener al 19 de febrer)

Mercuri segueix retrògrad i pots sentir-te inclinat al silenci, o com a mínim a la prudència verbal. Compte amb l'estrès. Fer una mica més d'exercici t'ajudarà a descansar.

PEIXOS (Del 20 de febrer al 20 de març)

Pots sentir-te una mica cansat o amb poca energia. Aviat el Sol entra al teu signe i recuperaràs el to vital. Possible oportunitat laboral, que demana invertir més temps.

CINEMA

LA CRÍTICA DE LA SETMANA

Joan Salvany

'Noticias del gran mundo'

De Paul Greengrass

Tom Hanks de capità periodista, creuant las planures desèrtiques de 550 milles que porten a Galveston en un carretó. Torna el western en versió íntima i amb el consegüent ritme per convertir-se en una sèrie de pocs capítols. Sense puntes de sang, Paul Greengrass, polític director, situa dues ànimes cinc anys després d'acabada la guerra civil americana. Un veterà tret de la novel·la de Paulette Jiles troba una nena rossa (Helena Zengel, Globus d'Or) de 10 anys, d'origen alemany, i que en feia sis que havia estat raptada i educada per els kiowas i que contínuament s'escapa.

Magnífica pel·lícula-conte, que no western àlgid, que mostra amb duresa la fisonomia dels dolents, els bons, encapçalats per Hanks i els seus comentaris socials i ètics. El capità Jefferson Kyle Kidd s'encarrega d'anar llegint els diaris vells pels pobles on passa, reunint el poble que vol escoltar-lo, en un local per 10



centaus l'oient. Una patrulla ianqui coincideix amb el veterà capità i li encomana que deixi la nena al primer poble que trobi, cosa que ell no fa i, vidu com és, vol portar la criatura a recuperar la seva família. El film avança amb dificultats i aventures en el llarg viatge, on veiem per exemple que l'estranya noia sap fer bales quan ja només els n'hi queden 20. Luke Davies, millor guió adaptat (NBR), acull Neil Sandilands, Elizabeth Marvel, Ray McKinnon, Mare Winningham i 25 més que intentaran formar una família en un lloc en el món.

'Maragall i la Lluna'

De Josep Maria Mañé i

Francesca Català Margarit

Josep Maria Mañé i Francesca Català Margarit parteixen d'un fet històric, petit però gran, per apropar-nos un Maragall actual i més íntim. Lluna era una nena de 8 anys quan l'alcalde de Barcelona el 1993 es va instal·lar a casa seva per entrar en contacte amb al gent del barri. El lloc era Roquetes, al districte de Nou Barris. 25 anys després, amb guió de David Cirici i Car-



men Fernández Villalba, ens apropen al millor alcalde contemporani de la ciutat.

OFERTA CULTURAL

V. Bigas / T. Terradas



L'humor gestual de 'Brossa' obre la temporada a Calldetenes

'Brossa', amb Raúl Martínez. Auditori Teatre de Calldetenes. Diumenge, 14 de febrer, 18h.

L'Auditori Teatre de Calldetenes comença la temporada amb una obra en la que Raúl Martínez s'estrena com a clown. Es tracta d'un espectacle d'humor gestual protagonitzat per un sensesostre que s'instal·la en un contenidor i sobreviu aprofitant la brossa que generen els altres.

Clara Segura a L'Atlàntida

'La guerra no té rostre de dona', de La Perla 29.

L'Atlàntida, Vic. Divendres, 12 de febrer, 20h.

Relat colpidor de les dones que van lluitar a la guerra amb Clara Segura i el moianès Guillem Ballart a partir de textos de Svetlana Aleksívitx, escriptora bielorussa que va guanyar el Premi Nobel de Literatura el 2015.

La Bleda visita Granollers

'Tururut La Princesa', de la companyia La Bleda. Roda d'Espectacles Infants. Cinema Edison, Granollers. Diumenge, 14 de febrer, 12h.

La Princesa Bleda ha perdut el seu tresor i emprèn un viatge per recuperar-lo. El trobarà, però en un lloc diferent del que s'havia imaginat.

CINECLUB



CINECLUB VIC
16 de febrer, 20h
L'Atlàntida

'El crepúsculo de los dioses'

EUA, 1950. Dir.: Billy Wilder.

Fugint dels seus creditors, Joe Gillis, un jove i mediocre escriptor ofegat de deutes, es refugia casualment a la mansió de Norma Desmond, una antiga estrella del cinema mut que viu acompanyada únicament del seu fidel criat. A partir d'aquest moment, l'actriu pretén que Gillis corregeixi un guió que ella ha escrit i que significarà el seu retorn al cinema.



AC GRANOLLERS
12 i 14 de febrer, 19h
Cinema Edison
VO subtítulada

'Volver a empezar'

Irlanda, 2020. Dir.: Phyllida Lloyd.

Una jove mare soltera decideix abandonar al seu abusiu exmarit i lluitar contra el corrupte sistema immobiliari. La seva idea consisteix a construir la seva pròpia casa, una llar càlida, segura i feliç on creixin les seves dues filles petites. Per a això comptarà amb una sèrie d'amics disposats a donar-li suport. Durant el procés es descobreix a si mateixa.



ALTER CINEMA
18 de febrer, 19.30h
Cinema El Casal
Torelló

'La boda de Rosa'

Espanya, 2020. Dir.: Icíar Bollaín.

A punt de fer 45 anys, Rosa s'adona que ha viscut sempre per als altres i decideix marxar, deixar-ho tot i pitjar el botó nuclear. Vol prendre les regnes de la seva vida i complir el somni de tenir un negoci propi. Però aviat descobrirà que el seu pare, els seus germans i la seva filla tenen altres plans, i que canviar de vida no és tan senzill si no és en el guió familiar.

CINEMES

2046



Xina 2004. Dir. Wong Kar-Wai. Amb Tony Leung Chiu-Wai i Zhang Ziyi. Ciència ficció. Un escriptor que creia escriure sobre el futur, en realitat estava escrivint sobre el passat. En la seva novel·la, un misteriós tren sortia de tant en tant amb direcció a l'any 2046. Tots els que hi pujaven ho feien amb el mateix propòsit: recobrar els records perduts. Es deia que al 2046 res no canviava. Ningú sabia amb certesa si això era veritat, perquè cap dels quals van viatjar va tornar mai. Amb una excepció. Ell va ser allà. Va marxar voluntàriament. Volia canviar. Celebració dels 25 anys de la seva estrena als cinemes.

CRASH

Canadà 1996. Dir. David Cronenberg. Amb James Spader, Holly Hunter i Elias Koteas. Thriller. Una nit, James Ballard estavella el seu cotxe contra el d'Helen i tots dos són ingressats en un hospital. El més sorprenent és que immediatament després del xoc tots dos experimenten una estranya atracció mútua. A partir de llavors, la vida de James es precipitarà cap a un món fosc i prohibit, dominat pel perill, el sexe i la mort. Celebració

dels 25 anys de la seva estrena als cinemes

EL CHICO (100 ANYS)



EUA 1921. Dir. Charles Chaplin. Amb Charles Chaplin, Jackie Coogan i Edna Purviance. Comèdia dramàtica. Una mica de mala gana, el rodamon Charlot adopta un nen de 6 anys abandonat. No triga a agafar-li afecte i ensenyar-li tècniques essencials de supervivència de carrer. Amb el temps tots dos formen un gran equip. Però un dia el noi es posa malalt i els serveis socials intenten prendre la custòdia a Charlot. Versió restaurada en 4K. Primer llargmetratge de Chaplin i primera de les seves aportacions a l'inventari de grans obres de la història de cinema.

LA BODA DE ROSA



Espanya 2020. Dir. Icíar Bollaín. Amb Candela Peña, Sergi López i Nathalie Poza. Comèdia. A punt de fer 45 anys, la Rosa s'adona que ha viscut sempre per als altres i decideix anar-se'n, deixar-ho

tot i pitjar el botó nuclear. Vol prendre les regnes de la seva vida i complir el somni de tenir un negoci propi. Però aviat descobrirà que el seu pare, els seus germans i la seva filla tenen altres plans, i de canviar de vida no és tan senzill si no és en el guió familiar.

LA CHICA DEL BRAZALETE



França 2019. Dir. Stéphane Demoustier. Amb Melissa Guers, Roschdy Zem i Anaïs Demoustier. Drama. Lise, de 16 anys, està acusada d'haver assassinat a la seva millor amiga. Durant el judici, els seus pares la defensen de manera indestructible. No obstant això, a mesura que la seva vida secreta comença a revelar-se, la veritat es converteix en una cosa indiscutible.

LA MALDICIÓN DE LAKE MANOR

Itàlia 2019. Dir. Roberto De Feo. Amb Maurizio Lombardi i Justin Korovkin. Terror. Samuel és un nen paraplègic que viu al costat de la seva mare, Elena, a Lake Manor (Torí, Itàlia), en una mansió allunyada de la civilització. El noi ha rebut ordres de no abandonar mai casa seva, per la qual

cosa se sent segur però una mica frustrat i oprimat. La seva situació canvia quan arriba Denise, una ajudant adolescent que l'ajuda a canviar el seu punt de vista sobre la relació que l'uneix amb la seva mare. No obstant això, Elena farà tot el possible per impedir que el seu fill se'n vagi del seu costat, cosa que confon tant Denise com el mateix Samuel, que sospita que la seva mare amaga alguna cosa.

LAS NIÑAS



Espanya 2020. Dir. Pilar Palomero. Andrea Fandós i Carlota Gurpegui. Drama. Any 1992. Celia, una nena d'11 anys, viu amb la seva mare i estudia en un col·legi de monges a Saragossa. Brisa, una nova companya nouvinguda de Barcelona, l'empeny cap a una nova etapa en la seva vida: l'adolescència. En aquest viatge, a l'Espanya de l'Expo i de les Olimpíades del 92, Celia descobreix que la vida està feta de moltes veritats i algunes mentides.

LUPIN III: THE FIRST

Japó 2019. Dir. Takashi Yamazaki. Animació. El carismàtic lladre Arsene Lupin III fa equip amb una dona anomenada Letizia

per trobar i robar el Diari Bresson, un tresor que ni tan sols el seu llegendari avi Arsene Lupin va poder obtenir. Aquesta aventura portarà Lupin i el seu pintoresc equip a revelar una conspiració nazi, escapar de la policia i salvar el món. Adaptació en animació 3D per ordinador de *Lupin III*, l'aclamat manga creat per Monkey Punch, que s'ha convertit en una icona al Japó.

MARAGALL I LA LLUNA

Espanya 2020. Dir. Josep Maria Mañé i Francesca Català Margarit. Documental. Lluna tenia 8 anys l'any 1993, quan l'alcalde de Barcelona, Pasqual Maragall, es va instal·lar a casa seva per entrar en contacte amb el barri de Roquetes, al districte de Nou Barris. 25 després inicia una recerca que comença amb el record d'aquells dies i que la porta a fer un retrat íntim de Pasqual Maragall.

MI NIÑA

França 2020. Dir. Lisa Azuelos. Amb Arnaud Valois i Sandrine Kiberlain. Comèdia. Heloise és la mare de tres fills. Jade, la filla petita, acaba de fer 18 anys i aviat abandonarà el niu per continuar els seus estudis al Canadà. A mesura que s'acosta la marxa de Jade, l'estrès de Heloise augmenta i recorda els moments compartits amb ella.

CARTELLERA

CAMPRODON		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Casal Camprodoní	Nieva en Benidorm	-	17.00 i 20.00	17.00 i 20.00	-
RIBES DE FRESER		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Catalunya	Aniara	-	19.00 (VOSC)	-	-
RIPOLL		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Comtal	Sentimental	-	19.15	19.15	19.30
TORELLÓ		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dijous
El Casal	La boda de Rosa	-	-	-	19.30 (Cicle Gaudí)
VIC		Divendres	Dissabte i diumenge	Dimecres i dijous	
Sucre	2046	19.40	16.15 i 19.15	19.40	
	La chica del brazalete (VOSE)	-	-	19.30	
	La chica del brazalete	17.50 i 20.05	16.00 i 17.50	18.00 i 20.05	
	Las niñas	18.15	16.20	17.50	

El chico	20.45	16.20 i 20.30	18.15
Hope	17.45 i 19.40	17.45 i 19.40	17.45 i 19.40
Crash	17.45 i 20.05	15.50, 18.35 i 20.05	17.45 i 20.05
Maragall i la lluna	17.35	17.35	18.00
Josep (VOSE)	19.15	17.45	18.10
El pequeño vampiro	17.40	16.10	-
Deseando amar	18.10	18.10	18.10
La maldición de Lake Manor	19.40	15.50 i 19.40	20.00
El profesor persa	19.40	17.45 i 19.40	19.40
La última gran estafa	20.05	15.50 i 20.05	20.05
Los Croods 2: una nueva era	17.50	17.50	-

VIC	Divendres	Dissabte	Diumenge	Dimarts
L'Atlàntida	El Crepúsculo de los dioses -	-	-	20.00 (Cineclub Vic)

CARDEDEU	Divendres	Dissabte	Diumenge	Dijous
L'Esbarjo	El padre 20.00	20.00	19.00	-
	La boda de Rosa -	-	-	20.00 (Cicle Gaudí)

LA GARRIGA	Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Alhambra	El Castillo Ambulante -	15.45	15.45	15.45
	La Sra. Lowry e hijo 18.00	18.00	20.00	18.00
	The way back -	19.45	12.00	-
	El padre 20.00	-	18.00 (VOSE)	20.00

GRANOLLERS	De divendres a dijous (dilluns i dimarts tancat)			
Ocine	Las niñas	16.00		
	No matarás	18.00 i 19.50		
	Trolls 2: Gira Mundial	16.00		
	El chico (100 anys)	17.45 / 20.15		
	Wonder Woman 1984 (Atmos)	19.00		
	La vampira de Barcelona	16.20		
	Salvaje	18.30 i 20.15		
	En guerra con mi abuelo	16.00		
	El profesor persa	18.00 / 19.30		
	La chica del brazalete	15.45, 17.45 i 19.45		
	Los Elfkins	16.15		
	La maldición de Lake Manor	18.00		
	Mi niña	20.00		
	Lupin III: the first	16.15		
	Los Croods 2: una nueva era	18.00		
	La boda de Rosa	19.45 / 15.45		
	Trasto	16.00		
	Zapatos rojos y los siete trolls	17.45		
	Hasta el cielo	17.45 i 20.00		

GRANOLLERS	Divendres	Dissabte	Diumenge	Dimarts
Edison	Volver a empezar 19.00 (VOSE)	18.00	19.00 (VOSE)	-
	La boda de Rosa -	-	-	19.00 (Cicle Gaudí)

PASSATEMPS

MOTS ENCREUATS

Pau Vidal

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1								■				
2						■						
3		■									■	
4					■							
5									■			
6			■									■
7	■										■	
8							■					
9				■							■	
10								■				
11						■						
12		■								■		
13					■							

HORIZONTALS: 1. A en Pons li és pròpia i a les gitanes bona. Estranyament àgil, per ser el suport cel·lular del sistema nerviós / 2. Sembles una raspa sacsejada. Cotxes a 200 p/h amb marxa enrere / 3. Au, te. La mare de tots els vímets. Au, e / 4. Té per centre Roma i per orientació l'oest. Xec que admet autògrafs / 5. Calen ostres, per empassar-se el líquid segregat per la mama. Calla i no diguis vocals! / 6. Cal degollat. Tota l'aspecte burocràtic per gestionar una ingerència / 7. És a la boira com al Bages la bagenca. Parell de dos / 8. Que com reconstrueixo?: no re, amb faig... Aliatge de ferro i níquel tirant a invariable / 9. Adherides al projecte. Quina pífia, si és una nena amb tova! Una de dues / 10. Proves d'iniciació a la santedat. Vell i gastat com el cor del soldat / 11. Ormeig de pesca de platja, que és més xic. Per ser un teixit sintètic està molt mal reglat / 12. Nou buida. Aplaudiments, xiulets i bravos. La coalició, en estat greu / 13. Festa, gresca a la cotxera. L'any de la tia feminista?: no, cultura prehistòrica de Birmània.

VERTICALS: 1. Citava d'alguna manera la ciutat santa. No el parlen els indis sinó els suïssos grisons / 2. Cor de pepa. Mostrar una clara tendència a pentinar-se cada dia menys. Intranet / 3. Batalla gairebé sempre sobre el paper. Provocador del comprador / 4. Tres variacions sobre el tema. Com a veta és ben recargolada, però et pertany / 5. Sempre entre la xusma. Varietat de mica que no té ni sèrum ni ricí, curiosament / 6. Fa remor. Lliurar, de vegades amb rendició i tot. K tal com sona / 7. Sorprenen amb el canvi d'aspecte de l'Orantes. Tornin la pela / 8. Fol·lia que no fa perdre la propietat de llenguatge. Enemics d'Oblidar la Yoko / 9. En el transcurs del panegíric, vostè tombi. Ingenuïtat pueril (de pensar que és una gossera de luxe). Al capdavant / 10. Projecti la primera pedra. Ni està desprotegit ni ha quedat invàlid / 11. Jo en versió atòmica. Estàtua d'aspecte angelical. Romanès del temps dels romans / 12. Niu d'himenòpters al cabell. Judici de Déu (tot i que s'hi veu més sovint sant Pau).

SUDOKUS

AMIC

Ompli la quadrícula de 9x9 caselles dividides en subquadrícules de 3x3 amb les xifres de l'1 al 9. No s'ha de repetir cap xifra en una mateixa fila, columna o subquadrícula.

Dificultat: fàcil

		4	8			5		7
	3	5				6	9	
		6	3			4	2	
	4					7		
6	2	9		1	4	8		3
				3	2			6
				5			7	
8	5	2		7				4
		7				3		

Dificultat: difícil

	5	3	7				8	6
4	7							
		8						7
5				4		9		
2				3	5			
			2	8	1		7	4
8	1	2					4	
	3			2			9	8
6						3		

SOLUCIONS

4	9	7	2	6	1	3	8	5
8	5	2	9	7	3	1	6	4
3	6	1	4	5	8	2	7	9
1	7	8	5	3	2	9	4	6
6	2	9	7	1	4	8	5	3
5	4	3	6	8	9	7	1	2
7	8	6	3	9	5	4	2	1
2	3	5	1	4	7	6	9	8
9	1	4	8	2	6	5	3	7

Dificultat: fàcil

6	9	4	5	7	8	3	1	2
7	3	5	1	2	4	6	9	8
8	1	2	3	6	9	7	4	5
3	6	9	2	8	1	5	7	4
2	4	7	9	3	5	8	6	1
5	8	1	6	4	7	9	2	3
9	2	8	4	5	6	1	3	7
4	7	6	8	1	3	2	5	9
1	5	3	7	9	2	4	8	6

Dificultat: difícil

X	E	R	A	V	A	N	Y	A	T	I	A
N	O	V	A	C	I	O					
A	R	T	E	R	T						
M	A	R	T	I	R	I	O				
O	J	E	G	A	D	A					
B	O	I	R	E	N	C	A	D	O		
A	L										
C	A	L	O	S	T	R	E				
I	C	A	L								
T	A	P	A	R	S						
V	E	N	T	U	R	A					